

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemanje
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni črtni račun št. 11.400

„JUTRA“

Posledice povečanja avstrijske vojske

REVIZIJA VOJAŠKIH KLAVZUL MIROVNIH POGODB.

Ko sta Francija in Anglija zahtevali v Berlinu, da Hitlerjeva Nemčija ustavi boj proti samostojnosti Avstrije, so v Italiji šli svojo pot in sklenili prekrbeti Avstriji drugačno »zaščito«, ki bo »bolj uspešno« varovala njeno suverenost kakor diplomatske demarše. Zapolčili so akcijo za povečanje avstrijske vojske in moramo jim priznati: izbrali so najugodnejši čas, najbolj prepričevalne argumente in so — uspeli! Poleg svoje najemniške vojske, določene na 30.000 mož, sme Avstrija sedaj ustanoviti tudi milico 10.000 mož, ki bo službovala po pol leta. To se pravi, da bo sedaj lahko izvežbala na leto 20.000 mož. Samo po sebi to število še ni tako veliko, da bi se morali radi njega vznemirjati, tudi če bi bila najemniška vojska korn pletna, to se pravi, če bi res štela 30.000 mož, ki jih sedaj zaradi predragega vzdrževanja ne šteje, toda pri tem gre za nekaj vse bolj važnega: za odkrito revizijo mirovniških pogodb v najbolj občutljivi točki prepovedi oboroževanja!

Zanimiv je zaradi tega odmev, ki ga je izzvalo dovoljenje velesil Avstriji, da sme uvesti milico in povečati svojo vojsko. Avstrijski vojni minister general Vaugoin je dejal čisto neženirano, da je s tem vsaj deloma odstranjena krivica, ki je bila storjena Avstriji s senžermensko mirovno pogodbo in da pomeni ta korak le prvo etapo do uvedbe popolnoma redne obvezne vojaške službe in oborožitve Avstrije tako, »kakor ji pritiče«. Na prav isti način tolmači to koncepcijo velesil celokupni avstrijski tisk in se je veselil kot velike zmage nad »krivico mirovniških pogodb«. Vse to reje kaže, da Avstrija ni stremela po uvedbi milice in povečanju vojske zaradi svoje »notranje varnosti« pred narodnim socializmom, marveč zaradi želje po razveljavljenju klavzule senžermenske mirovne pogodbe, ki prepoveduje premanjanim državam vzdrževanje redne vojske in oboroževanje. Prav tako piše tudi italijanski tisk, da se je Avstriji s tem popravila storjena krivica, kar pomeni velik uspeh stremeljen za popolno revizijo mirovniških pogodb.

Pa tudi v ostalih treh državah, ki jih mirovne pogodbe na enak način utesnjujejo, v Nemčiji, na Madžarskem in v Bolgariji so spričo te popustljivosti napram Avstriji veselo dvignili glave. Nemški tisk pravi odkrito, da se mo-

ra sedaj nemudoma priznati tudi Nemčiji to, kar se je Avstriji. Isto pravijo Madžari, ki se avstrijskega uspeha nenevadno veselo, kakor tudi Bolgari, ki prav tako pričakujejo temeljite revizije zadevnih klavzul mirovniških pogodb. In priznati jim moramo, da imajo prav. Če stroga določila senžermenske mirovne pogodbe ne veljajo več, potem se tudi ona versajske, trianonske in neviške lahko prav tako spremenijo ali opuste. Avstrijski primer je zato načelne pomena, je nekakšen eksperiment; in v tem je njegova resna nevarnost. Prav to so pa Italijani tudi hoteli, ko so predlagali, naj se avstrijska samostojnost zaščiti napram Hitlerjevi Nemčiji s povečanjem vojske. Znova oborožena Avstrija, Madžarska in Bolgarija so cilj gospoda Mussolinija. Točno tako kakor smo svoječasno zapisali, se je tudi zgodilo: »Avstrija je, da ostane samostojna«, prejela posojilo, gospodarske ugodnosti in — vojsko.

Vprašati pa se moramo: Je mar s tem avstrijska samostojnost zares zagotovljena in se bo ta nova avstrijska milica res uporabljala samo proti Hitlerjevemu in proti Nemčiji? Se mar ne utegne zgoditi nekega dne prav nasprotno? Dollfusova pozicija še vedno ni prav trdna. Lahko se zgodi, da bodo avstrijski narodni socialisti dosegli svoj namen: narodnosocialistično vlado na Dunaju! In nič zato, če se ta Avstrija ne bo kar takoj priključila Nemčiji, zadosti bo, da ji bo vedno in za vsak primer popolnoma na razpolago, zlasti v primeru vojne. Pa vzemimo, da bi Nemčija začela vojno in bi bil na Dunaju tudi sedanji režim. Kdo bo v tem primeru preprečil avstrijskim Nemcem, da se ne bi pridružili Nemcem iz rajha? Srbija in Črna gora sta bili dve samostojni srbski državi, pa sta šli vendarle obe skupno v balkansko in svetovno vojno! Med Nemčijo in Madžarsko stisnjena Avstrija bo v vsakem primeru oborožene akcije Nemčije potegnjena na stran teh dveh držav!

Na vse to moramo misliti, če hočemo pravilno presoditi dalekosežnost dovoljenja Avstriji, da sme uvesti milico in povečati svojo vojsko, kajti temu povečanju vojske bo nedvomno sledilo tudi novo oboroževanje. Kdo naj danes, ko ni več avstrijske socialne demokracije, kontrolira transporte orožja in municije iz Italije v Avstrijo in na Madžarsko?

tudi, da je predsednik Roosevelt storil ta korak zato, da bi preprečil inflacijo, ker bo dolar tako končno popolnoma ločen od zlata in ne bo njegova stabilnost več podrejena vplivu svetovnega zlatega tržišča. Vladni krogi pripisujejo poseben pomen temu koraku vlade zato, ker se je Roosevelt na ta način spretno izognil predlogom guvernerja Angleške banke glede stabilizacije dolarja in s tem v zvezi tudi funta.

LONDON, 31. avgusta. Včeraj je padla tukaj cena finemu zlatu za 7 penc pri unci.

AVSTRIJA INTERNIRA HITLERJEVCE.

DUNAJ, 31. avgusta. Po izjavah doktor Steidleja, šefa za javno varnost na Štairskem, bo še te dni ustanovljeno koncentracijsko taborišče za avstrijske narodne socialiste.

Popolna kapitulacija Albanije

ALBANSKA VLADA SPREJELA DVE GLAVNI TOČKI ITALIJANSKEGA ULTIMATA, OSTALE PA BO SPREJELA V KRA TKEM. S TEM POSTAJA ALBANIJA DEJANSKO ITALIJANSKA KOLONIJA.

TIRANA, 31. avgusta. Kralj Zogu je podpisal odlok, s katerim se uvaža v smislu italijanskih ultimativnih zahtev na vseh ljudskih in srednjih šolah italijansčina kot obvezan glavni učni predmet. Francoščina, ki je bila doslej drugi glavni predmet, bo v smislu novega odloka izbrisana iz albanskega učnega načrta. Z drugim odlokom se zopet določa, da se mora najmanj 80 odstotkov Albancev, ki studirajo v tujini, inskribirati na italijanskih vseučiliščih. Tako je sprejela albanska vlada dve glavni zahtevi doslej še neobjavljenega italijanskega ultimata. Z brezpogojnim poitalijančenjem albanskega šolstva bo postala Albanija dejansko popolna italijanska kolonija, v kateri je že doslej veljala italijansčina v vseh državnih uradih kot uradni jezik. Kar se tiče ostalih italijanskih zahtev, tako na pr. nakupne pravice oziroma prepustitve vseh vojaških objektov ob jugoslovanski meji, odprave obstoječih francoskih gimnazij in nadomestitve dosedanjih angleških inštrukcijskih častnikov v albanskem orožništvu z italijanskimi, ni še v javnosti prodrla nobena pozitivna vest, verjetno pa je, da bo pristala albanska vlada tudi na te zahteve, tako da je smatrati odslej Albanijo kot popolno italijansko kolonijo.

Hitlerjevski atentat na Češkoslovaškem

NARODNI SOCIALIST USTRELIL SKOZI OKNO ŽIDOVSKEGA EMIGRANTA, PUBLICISTA TEODORJA LESSINGA.

MARIJANSKE LAZNI, 31. avgusta. Danes ponoči je bil skozi okno svoje vile ustreljen nemški židovski emigrant, znan publicist Teodor Lessing. Kroglja ga je zadela v glavo in je bil Lessing pri priči mrtev. Gre za politično maščevanje nekega narodnega socialista, ker je Lessing, ki je kot cionist prisostvoval tudi praškemu kongresu, v svojih člankih in razpravah besno napadal Hitlerja in narodni socializem. Lessing je ob eni uri ponoči umrl v bolnišnici. Umor je izzval v židovskih in drugih političnih krogih veliko razburjenje.

MARIJANSKE LAZNI, 31. avgusta. V zvezi z umorom publicista Lessinga

se doznava še naslednje: Teodor Lessing, ki je svoječasno prestopil v katoliško vero, je bil znan po svojih izredno ostrih člankih v listu »Prager Tagblatt« proti narodnemu socializmu v Nemčiji. Ta boj ga je tudi napotil, da se je zopet vrnil v židovsko vero. Morilec je splezal po lestvi do okna prvega nadstropja in ustrelil za pisalno mizo sedečega Lessinga v glavo. S pomočjo policijskega psa je dobila policija pravo sled, ki je vodila do vasi Schanze in hiše narodnega socialista Ernesta Eckerta, ki je že sinoči brez sledu izginil. Lessing je zlasti ostro napadal monakovski Hitlerjevski bojni list »Völkischer Beobachter«.

podpisan. Je pa upanje, da bo prišel v Rim k njegovemu parafiranju Litvinov.

BOJKOT HITLERJEVEGA KONGRESA.

LONDON, 31. avgusta. Kakor se govori, bo večina držav, katerim je poslal Hitler vabilo, da bi poslane svoje zastopnike na veliki kongres narodno-socialistične stranke v Nürnberg, sporočila Hitlerju, da se kongresa žal ne morejo udeležiti. Države, ki ne bodo sodelovale na kongresu v Nürnbergu, so: Francija, Anglija, Združene države, Rusija, Japonska, Poljska, Češkoslovaška, Jugoslavija, Španija, Belgija in Nizozemska. Veliko senzacijo je izzvala vest, da je tudi Vatikan odklonil Hitlerjevo vabilo.

NOVE ANGLEŠKE CARINE.

LONDON, 31. avgusta. Na podlagi posebnega pooblastilnega zakona je odredil angleški zakladni minister, da se zvišajo vse uvozne tarife za tuje blago, zlasti pa carinske postavke glede uvoza žita, jekla, železa, polsirovin in bombaža. Ta odlok je naperjen predvsem proti Japonski in Nemčiji ter se smatra kot nekaj odgovor na nemške ukrepe glede prepovedi potovanja Nemcev na angleških parnikih.

STARHEMBERG SPET V AVSTRIJI.

DUNAJ, 31. avgusta. »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da se je knez Starheimberg, voditelj avstrijskega »Heimwehra«, vrnil včeraj z letalom iz Rima, kjer je bil sprejet tudi pri Mussoliniju.

Seja angleškega ministrskega sveta

LONDON, 31. avgusta. Ministrski svet, ki se bo sestal v torek, se bo bavil v glavnem z naslednjimi vprašanji: Prihodnji sestanek Društva narodov, obisk sira Frederika Leitha Rossa v Washingtonu, položaj Asircev v Iraku in trgovinske zveze med Anglijo in Sovjetsko Rusijo. Mimo tega se bodo ministri prav verjetno bavili tudi z vprašanjem ponovne oborožitve Nemčije, s položajem v Avstriji in s Hitlerjevsko propagando. Po torkovi seji se stališče angleške vlade napram Avstriji najbrže ne bo nič spremenilo. Londonski kabinet bo še nadalje sledil politiki zaupanja napram stremljenjem Italije, ki hoče najti rešitev za avstrijski problem na podlagi sodelovanja Anglije, Francije in Italije, ki hočejo preprečiti vsako drugo vmešavanje v Avstrijo. Mislija sira Leitha Rossa v Združenih državah bo imela značaj preliminarja pri dolgovih.

Italijanski demanti

LONDON, 31. avgusta. Rimski dopisnik »Daily Telegrapha« je poslal svojemu listu naslednje tri demantije: 1. Med Avstrijo in Italijo še ni bil dosežen sporazum glede odstopitve svoobodne luke v tržaškem pristanišču; 2. Italijanska vlada demantira vest o nekem povabilu zunanjim ministrom štirih velesil, da bi prišli v Rim in 3. sovietskoruski nenapadalni pakt še ni

Rooseveltov boj z zlato podlago

DOLAR POSTAJA POPOLNOMA NEODVISEN OD ZLATEGA KRITJA. — UKREPI ZA OKREPITEV TRGOVINE.

WASHINGTON, 31. avgusta. Predsednik Roosevelt je podpisal odlok, da se sme zlato izvažati iz Združenih držav izključno le pod državno kontrolo. Finančni minister more določiti najvišji znesek za izvoz. Prav tako bo on tudi določal cene zlata, s čimer bo preprečil, da bi se prodajalo po nižjih cenah, kakor jih plačuje država in kakršne so na svetovnem trgu. Znano je, da so zaradi padca dolarja cene zlata v Združenih državah za 25 do 30 odstotkov nižje, kakor pa na svetovnem trgu. Ta odlok predsednika Roosevelta smatrajo politični krogi kot začetek važne periode. Neposredna posledica tega odloka naj bi bila okrepitev delnic vseh zlatih rudnikov in oživiljenje svetovnega trga, pri čemur bi se moralo doseči zvišanje cen blaga. Mimo tega se računa z dvigom cen srebra. S tem bi se avtomatično okrepila kupna moč Daljnega Vzhoda. Zdi se pa

Dnevne vesti

God lavantinskega vladike. Lavantinski knezoškof g. dr. Ivan Tomažič je slavil pretekli torek na dan sv. Janeza svoj god. Ob tej priliki so se zbrali v knezoškofijskem dvorcu številni dostojanstveniki, med katerimi sta bila tudi ljubljanski knezoškof dr. Rožman in nadškof Ant. Bonaventura Jeglič.

Pred oltar. Danes dopoldne sta se poročila v frančiškanski cerkvi g. inž. Leo Knez in gđc. Silva Sereceva, hčerka znane mariborskega kavarnarja g. Sereca. Mlademu paru želimo vso srečo!

Iz poštne službe. Premeščeni so: Marija Berličeva iz Radenc v Maribor, Anton Lah iz Moškanjcev v Ptuj, Marija Radičeva z Dobrne v Celje, Fran Šuman iz Sv. Lenarta v Maribor in Štefan Šifrer iz Maribora v Slatino Radenci.

Pod vojaško zastavo... Z včerajšnjim popoldanskim osebnim vlakom so se odpeljali iz Maribora v Bileče naši dijaki, kjer bodo odslužili svoj dijaški kaderski rok. Že dopoldne so se zbrali na dvorišču mariborskega vojaškega okrožja, kjer so dobili potrebna navodila in prehrano. Popoldne pa sta jih spremljala na kolodvor poveljnik mariborskega vojaškega okrožja polkovnik g. Ante Petrinčič in kapetan I. razreda g. Aleksander Kostić. Težko je bilo slovo od staršev in sester ter bratov. Mladi fantje vojaki pa so bili navdušeni in med veseljem prepevanjem jih je potegnil vlak iz Maribora.

Volitve v Delavsko zbornico. Volilna borba za delavski parlament se je pričela. V volilni boj bodo šle tri strokovne organizacije, Narodna strokovna zveza, krščanski socialci in marksisti. Volitve bodo v nedeljo 8. oktobra od 9. do 17. ure, na obratnih voliščih, kolikor jih bo postavljenih, pa 7. oktobra po končanem delu. Volilni imeniki bodo razgrnjeni v svrhu morebitnih reklamacij od 5. do 14. septembra pri občinskih uradih vseh občin, v katerih imajo svoje sedeže zdravniški zdravstvenih okrožij. Obrtna volišča bodo povsod, kjer bodo delavci po svojih zaupnikih ali organizaciji zahtevali in stavili to zahtevo do 26. septembra glavnemu volilnemu odboru. Te dni bo glavni volilni odbor izdal uradu volilni razglas, ki bo razobešen po vseh občinskih uradih in po vseh važnejših obratih.

Kopalna sezona se bliža koncu. Nastopilo je hladnejše vreme in letošnja kopalna sezona se bliža h koncu. Ponehalo bo tudi živahno vrvenje na našem mariborskem otoku. Radi tega je uprava mestnega kopalnišča uvedla z jutrišnjim dnevom na Mariborskem otoku celodnevno kopalno turo, to je vstopnice kupljene dopoldne veljajo ves dan. Obenem razglasa, da bo od jutri naprej vozil zadnji avtobus iz Kamnice ob delavnikih ob 19.15, ob sobotah, nedeljah in praznikih ob 19.45.

Apel mestnega tržnega nadzorstva na vse občinstvo. Pred dnevi je mestno tržno nadzorstvo javno razglasilo cene in teže kruha. Ker pa se dogajajo primeri, da teža kruha, zlasti drobnega peciva, to je žemlj in rogljičkov ne odgovarja predpisani teži, apelira mestno tržno nadzorstvo na vse občinstvo, naj samo pomaga pri kontroli. Navadne žemlje morajo tehtati 7 dkg, rogljički in okrogle žemljice pa 5 dkg. Vsak nedostatek naj občinstvo takoj javi policiji, ali pa mestnemu tržnemu nadzorstvu, ki ima svojo pisarno na Rotovškem trgu.

Ponovno opozorilo prodajalcem sadja in grozdja. Mariborsko tržno nadzorstvo je že v začetku meseca avgusta obvestilo vsa okrajna glavarstva in merodajne činitelje ter prodajalce sadja in grozdja, da morajo imeti vsi prodajalci sadja in grozdja, ki ga prinašajo na mariborski trg, potrjena pristojna občina, s katerimi se lahko izkažejo, da je blago res njihova last. Tako potrdilo morajo imeti tudi vsi prekupevalci sadja. Ker pa se dogajajo dan za dnem kljub vsem opozorilom v časnikih in s strani merodajnih oblasti še vedno primeri, da prinašajo okoličani in okoličanke na mariborski trg sadje brez omenjenih potrdil, opozarja mariborsko mestno tržno nadzorstvo, da bo proti vsakemu brez izjeme postopalo najstrožje po predpisih tržnega reda. Zamenjalo bo vsakemu vse blago in ga poleg tega še občutno kaznoval.

XXII. vsedržavna strelska tekma v Beogradu preložena. Uprava mariborskega strelskega okrožja obvešča vse svoje članice, zvezne strelske družine, da se prelaga XXII. vsedržavna strelska tekma, ki je bila določena na 3. septembra, zaradi tehničnih ovir na čas od 17. do 23. septembra z istim sporedom v Beogradu. Uprava strelskega okrožja po novno prosi vse zvezne strelske družine, da ji sporoče najpozneje do 10. septembra število svojih članov, ki se nameravajo udeležiti te vsedržavne strelske tekme v Beogradu, da bo zamogla pravočasno naročiti potrebno število voznihih objav.

Točenje alkoholnih pijač po trgovinah. Združenje trgovcev je prejelo od združenja gostilničarjev pritožbo, da je v Mariboru mnogo trgovcev, ki točijo alkoholne pijače brez zadevnega obrtnega dovoljenja in so se nekateri taki trgovci že naznanili obrtni oblasti. Ker so zaradi prekoračenja obrtnih pravic predpisane zelo visoke denarne kazni, apelira združenje trgovcev na svoje člane, naj to opuste, ker spada po novem obrtnem zakonu prodaja pijač izključno samo v gostilniške obrate, trgovci pa smejo prodajati pijače samo v originalno zaprtih steklenicah.

Ga. Zora Ravnikova pelje svoje male harmonikarje v Zagreb. Dne 1., 2. in 3. sept. priredi Dečji zbor harmonikarjev ISSK »Maribora« v Evropa Palace kinu v Zagrebu svoj prvi koncert izven Slovenije. Nadvse laskavo povabilo Zagreba je ponoven dokaz, kako naglo si je osvojila srca ta originalna ideja tudi izven naše najožje domovine. Tako bo privrela naša lepa narodna pesem iz duš naših najmlajših v ponosnem Zagrebu. Želimo našim malim na manifestacijskem pohodu narodne pesmi mnogo, mnogo sreče in uspeha. Zavedajo se naj, da gleda ves Maribor nanje s ponosom in hvaležnostjo.

Iz tajništva JNS. V nedeljo 3. septembra ob 10. dopoldne bo v Resnikovi gostilni v Melju članski sestanek za III. mestni okraj. Ker bodo na sestanku razpravljali o zelo važnih zadevah naj se članstvo sestanka sigurno udeleži. — Okrajno tajništvo JNS.

Pregled avtobusov in avtotaksijev bo v ponedeljek 4. septembra ob 15. uri v mestni plinarni. Lastniki teh vozil se morajo istočasno javiti komisiji.

Iz »Nanosa«. Drevi ima društvo važen članski sestanek v društvenih prostorih. Na dnevnem redu so važne točke, ki se tičejo našega življenja. Prečitana bo tudi spomenica, ki jo je izdal organizatorno-propagandistični odsek v Ljubljani. Dalje bomo obravnavali položaj naših kolonistov v Bresternici (Makedonija), ki so nam poslali zanimiv dopis. Obravnavale se bodo tudi najnoveše novice iz naših neosvobojenih krajev. Važna točka bo tudi razgovor o občnem zboru, ki bo dne 12. septembra. Društvo se tem potom najiskrenejše zahvaljuje vsem, ki so na kakršen koli način pripomogli, da je naša razstava tako lepo uspela. Posebno pa se zahvaljujemo g. Valjaku za prostore ter g. Požariju za izposojene cvetice. Predsednik.

Godba »Lira« je tekom poletja opetovano prav častno nastopila, tako s koncertom v parku, na Mariborskem tednu in pri raznih narodnih prireditvah. Bori pa se vedno z gnotnimi težkočami, ki so huda ovira pri še boljšem napredovanju. Prosimo mariborsko občinstvo, naj pristopa k društvu oziroma naj nas podpira s prostovoljnimi prispevki! »Lira« je izrecno naša narodna godba in zasluži kot taka v vseh plasteh mestnega in okoliškega prebivalstva polno upoštevanje.

Godbeno društvo »Lira« v Mariboru z okolico bo tudi v šolskem letu 1933-34 vzdrževalo pouk v glasbi, in sicer na gosli, violi, čelo, kontrabas, klavir in vsa pihala. Vpisovanje učencev bo v godbenem lokalnu Erjavčeva ul. (Melje) št. 3 do 15. sept. vsak torek in petek od 18. do 20. ure, razen tega pa tudi pri kapelniku g. Al. Poliču na domu, Vrbanova ul. 26. vsak dan od 14.—16. ure. Za posamezne instrumente razpolaga društvo s strokovnjaki.

Polovična vožnja za kongres mladih intelektualcev. G. min. prometa je s svojim odlokom MS Br. 17.983 od 17. avg. 33 odobril znižano vožnjo za polovično ceno na državnih železnicah vsem udeležencem kongresa Zveze mladih intelektualcev, ki bo v nedeljo 3. septembra v Ljubljani. Udeleženci naj kupijo na odhodni postaji celo karto, ki bo veljala tudi za vrnitev s potrdilom predsedništva kongresa, da so bili resnično navzoči. Ta ugodnost polovične vožnje velja od 2. do 4. septembra t. l. in to po vseh vlakih in vseh razredih, razen ekspresnih vlakov ter IV. razreda. Kongres bo v dvorani Mestnega doma ter pod pokroviteljstvom rektorja Univerze kralja Aleksandra v Ljubljani g. dr. M. Slaviča. Dopoldne ob 9. otvoritev kongresa s pozdravi zastopnikov, nato slede referati: Sodobno stanje in naloge mlade inteligence — cand. prof. Etbin Bajc, Maribor. Duševni delavec in njegov odnos do ročnega delavca — Pavle Šegula, Maribor. Breposelnost mlade inteligence — teoretični referat književnik Ivo Grahor, Ljubljana; praktični koreferat učitelj J. Pukl, Ljubljana. Pomen narodne vzgoje v narodni šoli — priv. docent dr. Stanko Gogala, Ljubljana. Popoldne pričetek ob pol 3. Organizacija ZMJ — prof. Niko Kuret, Kranj. nato slede referati in resolucije posameznih stanovskih krožkov.

Centralna Borza dela za inteligenčne poklice uraduje odslej vsak ponedeljek, sredo in soboto, in sicer dopoldan od 10. do 12. ure, popoldan pa je pisarna za stranke zaprta. Maribor, Sodna ul. 9 III.

V nedeljo 3. sept. t. l. vsi na Pobrežje k telovadnemu nastopu in narodni zabavi Sokola Maribor II. Preskrbljeno bo vse za dušo in telo. Naj nihče ne izostane. — Zdravo!

Pevski zbor »Glasbene Matice« bo imel jutri, v petek, 1. septembra ob 20. uri važno skupno pevsko vajo. Pridite vsi in točno!

Avtobus v Ribnico na Pohorju to nedeljo ne bo vozil. Nameravana tura je preložena na prihodnjo nedeljo.

Jadranska straža v Mariboru. Gregorčičeva ulica 26, poziva vse člane, ki so prijaviili svojo udeležbo za proslavo v Splitu, da dvignejo potne objave. Ob tej priliki sporočamo še ev. interesentom, da imamo še nekaj objav na razpolago. — Ugodnost četrtinske vožnje traja od 4. do 14. septembra. Vse potrebne podatke dobite v pisarni.

Izletnikom Jadranske straže v Split. Ker je v interesu stvari, da nas pride na proslavo čimveč in to skupno iz vse dravske banovine, sta sklenila oblastna odbora Ljubljana in Maribor, da se izletniki združijo na Zidanem mostu. Udeleženci iz Maribora se odpeljejo 4. sept. ob 17.47 z osebnim vlakom, ter se priključijo v Zidanem mostu ljubljanskemu brzovlaku. Prosimo vse izletnike, naj prijavijo do 1. IX. v naši pisarni svoj pristanek, da moremo oskrbeti ev. poseben voz.

Udeležite se krasnega izleta. Tujsko-prometna zveza v Mariboru namerava prirediti avtobusni izlet iz Maribora preko Celja v prekrasno planinsko Logarsko dolino v nedeljo 3. septembra. Vožnja velja v obeh smereh le 60 Din za osebo. Za dobro prehrano je preskrbljeno. Zveza pripravlja tudi avtobusna izleta k Plitvičkim jezerom in pa k Vrbskemu jezeru.

Grajski kino. Danes zadnji dan velefilm: »Sveti plamen«. Gustav Fröhlich, Dita Parlo. Ta krasni film močne dramatične vsebine, napravljen po istoimenski gledališki igri Someresta Maughamana, je film svetovnega slovesa. Še nikdar Gustav Fröhlich ni igral tako naravno, kakor prav v tem filmu. Dne 1. septembra odvarjamo sezono z veleopereto »Ljubezen, nepremagljivi diktator«. Renate Müller, Georg Aleksander. Od 1. septembra dalje bodo vsak dan tri predstave in sicer ob 4., 7. in 9. uri.

Kino Union. Od torka do vključno četrtka prvovrsten film »Svobodna ljubezen« z Normo Shearjevo. Film prekrasne, globoke vsebine, obenem pa visoke pesmi ljubezni. Dne 1. septembra otvoritev nove sezone s popolnoma novim velefilmom »Skrivnostna vrata« po romanu Edgarja Wallace. Od 1. septembra dalje bodo vsak dan tri predstave, in sicer ob 4., pol 7. in pol 9. uri

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in napadih kapi zasigura »Franz Josefova« grenčica lahko izpraznjenje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cevi so izkazala, da služi »Franz Josefova« voda posebno dobro starejšim ljudem. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Otvoritev brezplačne knjižne loterije! Da med svojimi odjemalci pridobimo kar največji krog čitateljev romanov Karla Maya, razpisujemo brezplačno knjižno loterijo, za katero delimo v mesecih september, oktober, november 1933; srečke brezplačno, na vsakih 50 Din nakupa po eno srečko. Vsem onim, ki se bodo v teh mesecih priglasili kot naročniki romanov Karla Maya za leto 1934, damo po 5 srečk. Dobički so knjige, in sicer 25 glavnih dobitkov in 500 drugih. Glavni dobitek je vseh 12 romanov Karla Maya vezanih v platno z naslovno sliko, nato Winnetou I., II., III. knjiga vezano, Satan in Iskariot I., II., III. vezano. Letnik 1934, Sužnji, I., II., III. knjiga, vezano, isto broširano, nato 10 raznih vezanih knjig in 10 raznih broširanih knjig Karla Maya. Ostali dobitki so razne knjige iz Cirilove knjižnice. Točen seznam je v načrtu, ki ga vsakemu na zahtevo dopošljemo. — Zrebanje bo 2. decembra 1933 pod nadzorstvom notarja. Zahtevajte načrt brezplačne loterije od Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Privoščite svojemu bližnjemu vsaj malo solnčnih žarkov! Naravno je, da hrepenimo po dobrih starih časih, po zabavi in veselju in nam je vse zoperno, kar kvari življenje. Zato si lahko mislimo, kako težko stališče ima društvo, ki se bavi s programom žalostnih razmer, nas odvrča oziroma prekinja v udobnem in veseljem življu ter spominja na naše sorojate in sestre, ki trpijo pod morilko jetiko. Ker ne smemo nikdar pozabiti, da sledi kaj rada za veseljem žalost, tudi ne smemo biti preveč sebični in privoščimo vsaj malo solnčnih žarkov onim, ki so teh najbolj potrebni! Veselje vam bo slajše in utrnlji hoste marsikatero solzo, če se spomnite, da pobira v Mariboru inkasant Protituberkulozne lige vsak mesec takozvani protituberkulozni dinar. Izven Maribora v področju lavantinske škofije priredijo protituberkulozni dinarski dan vsi župni uradi. Naj nihče ne prežre obeh akcij!

Dr. Fran Marinič, Trubarjeva ulica 11, ordinira zopet od 9. do 11. in 14. do 16. ure.

Tragična smrt mladega kolesarja. Včeraj dopoldne se je pripetila v Koroščevi ulici smrtna nesreča, ki si je izbrala za žrtev 16letnega, v Bresternici stanujočega ključavničarskega vajenca Franca Mauerherja. Vajenec se je peljal na kolesu po Koroški cesti proti sredini mesta in po nesrečnem naključju izgubil oblast nad kolesom. Pri padcu je dobil smrtno nevarno poškodbo na glavi in obeležal nezavesten na tleh. Poklicani reševalci so ga takoj prepeljali v bolnišnico. Vsaka pomoč pa je bila zaman. Vajencu je počila lobanja in je hudim poškodbam podlel včeraj popoldne.

Vlom v trgovino. Preteklo noč so neznanzi vlomilci v Ledenikovo trgovino na Glavnem trgu in odnesli raznega blaga v vrednosti nad 20.000 Din. Trgovec Ledenek je šele pred dnevi otvoril manufakturno trgovino. Z bogatim plenom so vlomilci izginili brez sledu.

Mariborski sejem za živino. Na včerajšnji sejem za živino je bilo prignanih 15 konj, 12 bikov, 130 volov, 331 krav in 16 telet, skupaj 504 živali. Prodanih je bilo 306 glav, od teh 16 za izvoz v Italijo. Cene so bile naslednje: voli debeli 4 do 4.25 Din, poldebili 2.50 do 3.25 Din, volki za rejo 3.25 do 3.50 Din, biki za klanje 2.75 do 3.25 Din, krave za klanje debele 2.25 do 4 Din, plemenske 1.75 do 2.25 Din, klobasarice 1.50 do 2 Din, molznice 3 do 3.25 Din, breje krave 3 do 3.25 Din, mlada živina 3.50 do 4 Din in teleta 5.50 do 6.50 Din kilogram žive teže. Cene mesa so bile naslednje: voiovsko meso I. vrste 10 do 12 Din, II. vrste 8 do 10 Din, meso bikov, krav in telic 5 do 7 Din, teletina I. vrste 10 do 14 Din, II. vrste 6 do 8 Din in sveža svinjina 10 do 16 Din kilogram

Mariborski vlomilci in tatovi v rokah policije

POD Nadzornik Josip Pavletič je izsledil nevarnega vlomilca Rajmunda Fritza in njegovega komplica ter zaplenil razno ukradeno blago v vrednosti nad 20000 Din.

Zadnje čase so vznemirjali Mariborčane razni vlomilci, ki so se pojavili zdaj na tem, zdaj zopet na drugem kraju mesta. Pred njimi ni bilo varno nobeno podstrešje in nobena ključavnica. Policiji je bilo jasno, da so na delu spretni in večji tatovi in da imajo dobro organizirano družbo. Zato je bil v zadnjem času na nogah ves policijski aparat, ki precej časa ni mogel najti pravega sledu. Predvčerajšnjim pa se je posrečilo po večdnevnem neumornem iskanju izslediti policijskemu podnadzorniku g. Josipu Pavletiču v družbi policijskega agenta g. Čedeja v Jezdarski ulici pravo gnezdo mariborskih vlomilcev.

Policijski podnadzornik g. Josip Pavletič je že del časa sumil avstrijskega državljana Rajmunda Fritza, ki je bil zaposlen v Mariboru kot čistilec parketov. Pri tem svojem opravilu je imel Fritz dovolj prilike, da si je lahko ogledal razna stanovanja in shrambe, katere si je

izbral za svoje žrtve. Tako je pred dnevi vlomil na podstrešje v Gosposki ulici in odnesel iz zaklenjenih zabojev prof. Žimbrenku razno perilo in dragoceno porcelanasto posodo v vrednosti okrog Din 8000. V Trubarjevi ulici je obiskal podstrešje neke hiše in se ob tej priliki preskrbel z malinovcem in električno svetiljko. Vse navedeno blago je policija zaplenila. Našla pa je v njegovem gnezdu še razno blago, in ne ve odkod izvira. Zato poziva one, ki jim je bilo kaj ukradeno, da se zglase na policiji in si ogledajo ukradene predmete.

Aretirani vlomilec Rajmund Fritz in neki njegov 15letni pomagač sta že pri prvem zaslišanju na policiji priznala razne vlohe. Izpovedala sta, da sta kradla ponavadi pri belem dnevu in nosila ukradeno blago v nahrbtnikih iz raznih podstrešij in shramb. Po končanem zaslišanju bo policija oba vlomilca izročila tukajšnjemu sodišču.

Dve lepi prireditvi v konjiškem okraju

Tekma koscev Društva kmetijskih fantov in deklet v Konjicah. Otvoritev strelišča in razvitje zastave Strelske družine v Skomarju.

Društvo kmetijskih fantov in deklet v Konjicah je stopilo v nedeljo 27. avgusta t. l. prvič pred našo javnost. Priredilo je tekmo koscev na Berčnikovem travniku v Žičah, po tekmi pa je uprizorilo na prostem igro »Županova Micka« v režiji g. Srečka Vališerja. Tekmo je vodil g. okrajni kmetijski referent Ivan Nemec, ki je imel prisrčen nagovor na kmetisko mladino, otvoril pa je celotno prireditev predsednik društva g. Kobale. Pozdravil je v imenu Zveze kmetijskih fantov in deklet zbrano občinstvo v daljšem navdušujočem govoru g. Ivan Kronovšek iz Ljubljane.

Pri igri so nastopili sami domači fantje in dekleta, ki so na veliko presenečenje že pri svojem prvem nastopu pokazali zmogljivost tudi na gledališkem odru. Prireditve je obiskalo tudi prebivalstvo iz Stranic, Frankolovega, Žreč, Konjiške vasi in Konjic. Želim mlademu društvu mnogo uspeha k nadaljnjemu delu!

Strelska družina v Skomarju na Pohorju je v nedeljo 27. t. l. otvorila svoje strelišče in razvila društveno zastavo. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je imel g.

narodni poslanec Karel Gajšek, ki je tudi daroval družini lep prapor. Udeleženci so prisostvovali naprej sveti moši, po sveti naši pa je blagoslovil domači župnik g. Skvarc društveni prapor z lepim patriotičnim nagovorom. Na strelišču so govorili domači predsednik učitelj g. Zagažen, g. narodni poslanec Karel Gajšek, in delegat strelskega okrožja g. sodnik Leopold Šmalc iz Konjic.

Po oficelnem delu prireditve se je pričelo streljanje, ki je trajalo do mraka. Prireditve, ki je bila prva take vrste na Pohorju, je bila izredno dobro obiskana po domačem prebivalstvu iz raznih krajev Pohorja ter je v vsakem oziru ugodno izpadla. Želimo tudi temu našemu življenju na tej novi postojanki mnogo uspeha!

Pobočnik cesarja Karla umrl.

Po vesteh iz Prage je v mestu Hrachovu te dni umrl 75letni bivši avstrijski maršal in tajni svetnik princ Zdenko Lobkowitz, ki je bil do prevrata generalni pobočnik pokojnega cesarja Karla Habsburškega.

Avstrijski kancelar dr. Dollfuss kupil grad Borl

V naši javnosti so se pojavile doslej še nekontrolirane govorice, da je avstrijski zvezni kancelar in sedanjí diktator naše sosede pod tujo firmo kupil grad Borl ob Dravi v Haložah, kamor bi se umaknil v primeru, da bi propadel njegov režim in bi zmagali narodni socialisti. Dr. Dollfuss bi v tem primeru zapustil Avstrijo v letalu in prispel v Jugoslavijo, zaprosil za pravico azila in se nastanil na gradu Borlu. Kakor rečeno teh govoric nismo mogli kontrolirati, so pa vsekakor zanimive in mogoče tudi resnične, zlasti še, ker ima kancelar Dollfuss pri nas v Koških sorodnike, s katerimi vzdržuje stalne stike. Prav tako je iskal pri nas zaščito po svojem neuspelem puču tudi voditelj štajerskih hajmverovcev dr. Pfrimer.

Kmetijska razstava na Ljubljanskem velesejmu. V času od 2. do 11. sept. t. l. se hoče pokazati tudi nekatere najvažnejše kmetijske panoge. Prireditve ima namen, pokazati ne samo tujcem, temveč tudi predvsem našim kmetiskim gospodarjem, kako smo napredovali in česa se moramo v največjo vlogo poprijeti, da bomo v tej težki gospodarski krizi naše pridelke lažje spravili v denar in tako izboljšali težavno gospodarsko stanje. Program kmetijskega oddelka je: Vinarska razstava, mlekarstva in sirarska razstava, čebelarstva razstava, razstava zelenjavne, razstava kmetijskih strojev in gošpodarskega orodja. Tej razstavi bo priložena tudi razstava dalij.

Razstava ovac in koz na jesenskem velesejmu v Ljubljani bo zanimiva zlasti za rejce teh živali, ker bodo te živali ocenjene po strokovnjakih. Vsak rejec bo lahko primerjal vrline svojih živali z drugimi ter bo mogel točno razločevati boljše živali od slabših, kar je za vsakega rejca največjega pomena, če stremi v reji za izboljšanjem. Za obiskovalce velesejma pa bo razstava privlačna, ker mnogi mislijo, da je rod ovac in koz že izumrl. Vsak bo prišel na svoj račun, rejci in obiskovalci. Razstava bo od 5. do 11. septembra.

Plemenski petlini in kure. Letošnjo jesen bo banska uprava razdelila večje število plemenskih petlinov in kur rjave štajerske pasme. Interesenti in naši rejci kur naj se prijavijo pri pristojnih okrajnih kmetijskih referentih, kjer bodo dobili natančnejša pojasnila in obrazce za prošnje. Opozorjajo se pa, da se prijave sprejemajo samo še prve dni meseca septembra.

Zakaj ni gospod doktor nestrpen, ker ta tramvaj zopet ne pride? Ali ni od tega čakanja že ves besen? Nikakor ne! Saj on je odlične

Ki-Ki bonbone in ti ga pomirujejo.

Kdor je **Ki-Ki** počuti se bolje, Kdor je **Ki-Ki** ta je dobre volje.

Ki-Ki čudo osvežuje, se prileže, prija.

Proizvod: Union, Zagreb

Cena našemu hmelju rase. Za letošnji pridelek hmelja je vedno večje zanimanje in vedno več kupcev. Cene so v zadnjem času narastle že na 90 Din in so zadnje dni poskočile že na 97 Din za kilogram. Naši hmeljarji pa so še vedno zelo rezervirani in ne sklepajo še velikih kupcij, ker so mnenja, da bo cena šla še višje, kar bi bilo želeli, da si znova opomore Savinjska dolina, ki je v zadnjih letih pretrpela hudo gospodarsko krizo.

Za izvoz našega sadja in jajc. V Berlinu se pogajajo naši delegati z nemško vlado o ureditvi uvoznih carin za sadje in jajca. Pogajanja uspešno potekajo in bodo te dni zaključena ter je pričakovati, da bodo dosežene razne olajšave za izvoz našega sadja in jajc v Nemčijo.

Izplačevanje hranilnih vlog. Po členu 5. uredbe o ureditvi pri izplačevanju vlog pri poedinih denarnih zavodih, so tudi zavodi, ki so v smislu gornje uredbe pod zaščito, dolžni, da izplačujejo vlagateljem poleg izplačil označenih v lestvici, odobrenih po ministrstvu: zneske, neobhodno potrebne za vzdrževanje vlagatelja in njegove rodbine; zneske potrebne za izplačilo pogrebnih stroškov in zneske potrebne za izplačila javnih davščin. Ker se dan za dnem dogajajo primeri, da denarni zavodi odklanjajo tudi najnujnejša izplačila in se pritožbe vedno bolj množijo, poziva banska uprava vse denarne zavode, naj se točno drže za izplačilo označenih predpisov ter brezpogojno izplačujejo potrebne zneske. Če se morajo tega držati celo denarni zavodi, ki so pod zaščito, velja tem bolj za druge zavode, ki ne uživajo zaščite.

Pri lripi, bronhitisu, vnetju mandljev, pljučnem kataru, zasluženosti nosu, sapnika, požiralnika in jabolka, obolenjih oči in ušes, skrbimo zato, da čisto očistimo temeljito želodec in črevo z uporabo naravnih »Franz Josefove« grenčice.

Po obmejnih potih

VTISI ŠTIRIDNEVNE EKSPEDICIJE V OBMEJNE PLANINE NA KOBANSKEM

I.

Meja vabi! Trdnjava Sv. Duh, Turistika dvojne mere. Načrt ekspedicije. Obmejna noč.

Dušeči tempo sodobnosti se še vse pre malo zveni za planinske lepote. Mesto se potaplja v bučnih prireditvah, igrah, tekmah, dirkah, tombolah in veselicah, bližnje gore pa so tako lepe, da v današnjem neidiličnem življenju le one olajšajo dušo in ublažijo težko ozračje z rahlim dihom planinskih krasot in dobrot.

S posebnim čarom so tokrat vabile v svoje kraljestvo — kobanske planine, ki jim je bridka usoda zarisala ostre obmejne črte tako nesrečno, da je ostalo mnogo rojakov še onstran sivih mejnih kamnov...

Obmejno kobansko višavje je danes na vezano že na večje število prijateljev z jugoslovanskega zaledja. Narodna manifestacija pred nekaj tedni je pokazala, da mnogo Mariborčanov živi in čuti z nacionalno ogroženo obmejno grudo. Lepo je naše Pohorje in radi ga imamo. Saj je lahko dostopno in nam nudi dovolj duševnega in telesnega razvedrila. Toda kot ljubitelji planin imamo še tudi nacionalni čut, ki ne dopušča, da bi obmejna gruda v naši bližini propadala in — umirala. Zato smo se zbrali in jo enkrat »za spremembo« mahnili proti severozahodu.

Že prejšnji večer smo se dvignili v obmejno višavje in prišli nekaj spremembam v vrednosti v splošno mnenje ob-

mejne vasi. Zadnji žarki poletnega solnca so pozdravljali najbolj obmejni Sv. Duh, ki zre kot trdnjava na ostri skali daleč na vse strani: proseče gleda proti severu, kjer žive še bratje naše krvi tja preko Lučan, pristrčno kliče in miče slovensko zaledje v goste.

V večernem hladu smo zasedli obmejni vrh: Irga, Slavko, Terko, Dušan in Ver. Vzajemno z nami gospa Iva in Mara, torej docela skladna, četudi maloštevilna četa neustrašenih obmejnih planincev, dosedaj skoraj fanatičnih simpatizerjev zelenega Pohorja. Pa smo takoj ugotovili, da je kobanska plan prav tako zelena, pot prav tako strma, zrak prav tako planinski in naše razpoloženje prav tako izborna kot kje tam v družbi pohorskih svetnikov. Sicer pa smo in ostanemo še vedno sosede, čeprav na Kobanskem bolj skromni vaščani, na Pohorju komforta želeči — meščani. Samo pogosti menjajoči se obiski bi nas znali znivelirati in usmeriti v edino pravilno enotno smer jugoslovanskega planinstva, ki ni samo sebi namen! Planinske vasi bi ob takim pojmovanju mogle izletnike tako navdušiti, kakor je s svojevrstnimi krasotami navdušil Sv. Duh našo mariborsko ekspedicijo.

Ne samo v lastno zabavo smo prišli v obmejne planine za nekaj dni! Spoznati hočemo življenjske prilike na obmejni grudi, razumevati hočemo gospodarske odnose obmejnege ozemlja, odkrivati ljudstvu krivice, ki jih prizadevajo zemlje in blaga lačen tujci naši narodni, manjšini onstran meje z raznarodovanjem in izkoriščanjem. Podpreti hočemo misel zblizanja in medsebojnega razumevanja med podeželim in mestem, zlasti še med obmejnimi ozemljem in našim zaledjem.

Glavni stan — gostilna Lovca — je bila kot nalašč za snovanje takih velikopoteznih načrtov. Da bi jih le tudi izvedli!

Lahek cefir nam je pričaral krasno planinsko noč, posuto čez in čez z zvezdicami. Pa tudi dolina pri Lučanah, Lipnici in Gradcu je zažarela v tisočerihih lučkah. Zasanjali smo ob dehtečih borovcih in smrekah. Zamislili smo se... Kakor prečudna pravljica je šelestenje temnih gozdov ob severnih mejnikih, pripovedujočih o izgubljenih bratih...

Narodna pesem zadoni daleč preko planine v pozdrav. Z dvigajočimi akordi drami zaspance tudi onkraj mejnikov. Še pozno v noč poslušajo tam preko svoje domače mile slovenske pesmi. Tako blizu so jim in vendar jih mladina več ne prepeva. Šola ji vsiljuje tujerodna čuvstva...

Kesno se spominimo na počitek. Še »Hej Slovani!« za slovo z zidovja duhovske trdnjave, in kmalu je vse tiho. Le tri koraki in rezka povelja obmejnih straž odmevajo še dolgo v noč, tu ob skrajni severni državni meji...

II.

Nedelja v planinski vasi. — Nesmiselnost razmejltve. — Mladina na meji. — Sv. Duh kot izletna točka.

Krasno nedeljsko jutro v planinski vasi! Slavnostno donijo zvonovi, ko vabijo vernike k Sv. Duhu. Silajno okolje za nepozabne vtise! Na najbolj eksponirani točki 907 m kraljujeta dve cerkvi, pod njima v treh etažah slikovita vasica, docela alpskega značaja. Sv. Duh s svojo okolico je od narave ustvarjena in od človeških rok zidana trdnjava, ki samozavestno stoji na skrajnem braniku naše domovine.

Prijazni domačini ne morejo pozabiti manifestacije, ki je bila pred tedni. Takrat so bile vse hiše v zastavah, slavaloki so izražali simpatije obmejne postojanke do nacionalnega zaledja. Maribor se je takrat z Dravsko dolino dostojno pokazal, čeprav so marsikoga pogrešali.

Danes je običajna nedelja, za planince domačine vsaka enako praznična, za goste-izletnike vsaka docela svojevrstna. Tega doživlja Pohorje ne more mrditi. Od vseh strani prihajajo domačini v cerkev: moške s težko hojo, fantje s peresi za klobukom, dekleta že precej »modernizirana« poleg sključenih starih ženic. Pisana narodna družba, ki jo je pred tedni s posebnih vidikov občudoval naš narodni slikar Maksim Gaspari. Po težkem delu v hribih išče Kobanec uteha v božjem hramu. Celo preko meje prihajajo tisti, ki si želijo besede božje v slovenskem jeziku. V Lučanah je že dolgo ne slišijo več!

Zanimiv je razgovor s starim očancem, ki prihaja že vsa leta nedeljo za nedeljo preko meje k Sv. Duhu. On čuti nesmisel razmejltve, ki je razsekala vas in vso veliko župnijo na dvoje. Kar sredi vasi so postavili mejnike, odcepili lepo novo CMDšolo in jo spemili v nemško potničevalnico za otroke, ki nikdar niso bili nemški. Danes jo proglašajo za »slovenizirano« in jo hočejo čimprej zopet privezati nazaj »materji Germaniji« v naročje! Niti besedice ne slišijo otroci slovensčine v šoli, kjer jih s koroškimi raznarodovalnimi metodami »poučuje« avstrijski učitelj Podlesnik(!). Tukaj se lahko vsak izletnik na lastne oči prepriča, kako brutalno je usoda prizadela naš narod!

(Se bo nadaljevalo)

Marj. Skafanc

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

66

»Česa me dolže, gospod predsednik?« je vprašal Doljan, ki je v tistem trenutku že prav dobro vedel, da je izdan. Kljub temu pa je sklenil tajiti vsako krivdo in vsako svojo zvezo z uporniki. Kdo naj mu to zvezo tudi dokaže? Edini Jafis je vedel za njegove besede in njegovo mnenje. Ga je mar on izdal? Ne, to ni mogoče. Torej nimajo dokazov. Vse so samo ugibanja.

»Poudarjam, da ne verjamem tistim, ki so vas obdolžili nečesa gorostasnega, tem manj, ker poznam njihovo staro naklonjenost do vas, gospod doktor,« je odgovoril predsednik. »Toda kot predsednik vlade sem dolžan sprejeti obdolžitev kot podlago za uradno preiskavo, katero hočem izvesti najprej sam.«

Za trenotek je predsednik utihnil in se globoko zamislil, nato je zopet uprl pogled v Doljana in nadaljeval:

»Vaši nasprotniki so vas obdolžili, da ste povzročitelj in voditelj nemirov, ki se polasčajo našega ljudstva. Kaj mi morete navesti v obrambo?«

Doljana je to vprašanje za trenotek zbegalo, toda že v naslednjem hipu je bil zopet zbran in na videz popolnoma miren. Prav tako mirno je tudi odgovoril:

»Gospod predsednik, navesti morem samo to, da je obdolžitev popolnoma ne-

utemeljena in da sem nedolžen. Obenem bi pripomnil, da se mi čisto resno dozdeva, kdo so tisti nasprotniki, ki so me obdolžili tega dejanja; prav za prav je v bistvu le en sam; vsi drugi so zavestni ali nezavestni pomočniki.«

»Vi torej trdite, da ste nedolžni in se vam zdi, kdo je glavni vaš nasprotnik, oziroma povzročitelj vsega nasprotstva do vas. Dasi je to pri stvari postranskega pomena, me vendar zelo zanima in vas zato prosim in pozivam, da mi odkritosrčno poveste, koga smatrate za povzročitelja te obdolžitve?«

»Če je obdolžitev že tako nevarna in če gre za moje življenje, potem nimam nobenega povoda biti neodkritosrčen. Vsem podmorju poznam do danes le enega samega človeka, ki me neprenehoma zasleduje s sovražnimi nameni in me skuša uničiti. Ta moj zasledovalec je gospodična Moraja, hčerka senatorja Tutalisa...«

»Moraja? In zakaj je vaša sovražnica?«

»Tudi na to vprašanje vam lahko odgovorim popolnoma odkritosrčno, gospod predsednik. Moja sovražnica je zato, ker nisem hotel postati igračka njenih ljubezenskih hoten. Prve čase me je korak za korakom zasledovala s svojimi ljubezenskimi ponudbami, in moral sem uporabiti

vsa obrambna sredstva, ki so mi bila na razpolago in pomoči vseh svojih prijateljev in zaščitnikov, da nisem postal njena žrtev, kakor mnogi drugi pred menoj. Ko pa je uvidela, da me zlepa ne more pridobiti zase, da je ne ljubim, marveč celo mrzim, je sklenila maščevati se nad menoj in me uničiti. V ta namen se je poslužila celo svojih zapeljanih ljubimcev in me hotela s silo spraviti v svoje stanovanje, kjer bi bil popolnoma brez moči. Toda tudi ta njena peklenska namera se ji ni posrečila. Mirovala ni, in menda se prav nič ne motim, če trdim, da ni mogel biti nihče drugi povzročitelj te obdolžitve, kakor ona.«

»Kako dolgo vas že zasleduje?« je vprašal predsednik.

»Že od vsega začetka, ko sem prispel v Oceanopolis; točneje povedano: od onega večera na proslavi obletnice potopitve Atlantide.«

»Kako vam je očitovala svojo ljubezen?«

»Popolnoma odkrito. Nekoč me je z umetnimi sredstvi, ki so uničevala mojo voljo, spravila v skriven kotiček Semisovega parka, kjer mi je naravnost povedala, da me ljubi in zahteva, da se ji vdam. Ko ji na to zahtevo nisem hotel dati zadovoljivega odgovora, je zopet uporabila svojo sugestivno moč, toda v zadnjem trenutku so me rešili moji prijatelji, tako, da nikoli nisem izrekel tiste besede, ki jo je hotela slišati, besede, da jo ljubim.«

»Imate za vse to kar ste mi povedali zanesljive priče?« je vprašal predsednik po kratkem molku.

»Na razpolago so mi vsi moji najboljši prijatelji: Astis, Sorafis, profesorji visoke šole in mnogi drugi. Vse lahko zaslišite, vsi vam bodo potrdili moje besede.«

»Potem razumem popolnoma, kakšna je bila pot, ki je privedla nekega visokega gospoda do tega, da je javno pred vladno izpovedal svojo obdolžitev.«

»Tudi to vem,« je dejal Doljan, »kdo je bil ta gospod. Mogel je biti samo eden obeh vodij ministrstva notranjih zadev, ministerialni tajnik Nubis ali pa sam njen oče senator Tutalis.«

Ob teh Doljanovih besedah je Semis Ramis sunkoma dvignil glavo in se začudeno ozrl vanj. Potem je dejal z razburjenim glasom:

»Če sem prvi trenotek še dvomil in nisem mogel popolnoma verjeti, da ste zares nedolžni, sedaj je moje prepričanje neomajno. Za vsem se torej skriva ena novih Morajinih ljubezenskih pustolovčin. Doslej je urejevala svoje škan-dale vsaj sama, sedaj se hoče posluževati celo aparata vlade. Veseli me, da me ni varala skrita notranja slutnja, ki mi je govorila, da mora biti ozadje te nezasišane obdolžitve podlo in nečisto.«

»Gospod predsednik,« je povzel Doljan, »nevarnost, v katero me je spravila ta obtožba, me je prisilila povedati vam popolno resnico. Ni mi prijetno razlagati vam stvari, ki so premalenkostne, da bi morale obremenjevati vašo glavo, ki mora reševati druga važnejša vprašanja, zato mi oprostite. Storil sem v skrajni sili.«

(Dalje prihodnjik.)

Sport

ASK PRIMORJE : SK ŽELEZNIČAR.

V nedeljo 3. septembra se bosta poprijela na novem igrišču SK Železničarja edini slovenski ligaš ASK Primorje iz Ljubljane in SK Železničar. Brez dvoma bo nedeljska tekma največji sportni dogodek, višek nogometne sezone. Prvič bo Primorje nastopilo v Mariboru s kompletnim lignim moštvom, v katerem bodo igrali tudi bivši igralci ISSK Maribora, in sicer brata Bertancelja in Zemljič. Seveda bo prišel v Maribor tudi vratar Starec, o katerem pravijo, da je eden najboljših vratarjev Jugoslavije. SK Železničar stoji pred težko nalogo. V nedeljo bo moral braniti prestiž našega mesta proti Ljubljani. Če mu bo to uspelo, bomo videli! Vsekakor pa bodo morali naši fantje zaigrati z voljo in srcem. V borbo morajo vložiti vse svoje sile in znanje, pri tem pa pokazati ono sebičnost, kateri se morajo umakniti vse ka-

price poedincev. Če bodo fantje to izpolnili, smo prepričani, da bodo dosegli časten rezultat. Tekma se bo pričela v nedeljo 3. septembra ob 16.45. V predtekmi pa se bosta srečala ISSK Maribor rez. in SK Železničar rez.

Kolesarsko dirko priredi kolesarski klub »Poštela« v nedeljo 3. septembra. Start bo ob 15. pri Mautnerjevi gostilni v Zgornjem Radvanju. Dirkalci se bo do Polskave in nazaj, in sicer za klubsko prvenstvo.

Nov rekord v plavanju na 1000 m. V Tokiu je preplaval Kitamura 1000 m v novem rekordnem času 12:45,6.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Studenci poziva vse člane telovadce, telovadke, moški in ženski naraščaj, da se udeležijo sestanka v soboto dne 2. septembra ob 20. uri v Sokolskem domu. Udeležba za vse telovadce obvezna. Odbor.

Hitlerjevci kradejo ljudi.

Te dni se je pripetil blizu Schaffhouse na ob nemško-švicarski meji nov incident. Češkoslovaškega državljana Hermana Webra so napadli trije člani nemških hitlerjevskih napadalnih oddelkov in ga s silo odvedli na nemško ozemlje. Napadalcu so Webra odpeljali v trenutku, ko se je mudil v hangarju na švicarskem ozemlju, oddaljen kakih 100 metrov od nemške meje. Na Webrove klice je takoj prihitela na pomoč švicarska obmejna patrulja, vendar je bilo že prepozno. Hitlerjevci se je posrečilo izginiti z ugrabljenim Webrom na nemško ozemlje.

Oče zadavil neubogljivega sina.

Nenavadna družinska drama se je odigrala v občini Perieni blizu Jaša v Romuniji. Bogat kmet Petricanu je imel sina, ki mu je povzročal silne skrbi in neprijetnosti. Pred nekaj meseci je mladenič izginil iz očetove hiše in se vrnil šele čez 14 dni. Ob tej priliki je obljubil, da se

bo poboljšal, vendar pa ni dolgo držal besede. Ob priliki neke poroke je mladenič okradel več svatov, nato pa izginil s svojim plenom. Orožniki pa so ga že naslednjega dne prišli v sosednji občini. Njegov oče je prišel na orožniško postajo in tamkaj ogorčen očital sinu njegovo pokvarjenost. Sin je očetu odgovarjal zelo cinčno in se mu smejal v obraz. To je očeta tako razbesnilo, da je planil na sina, ga zgrabil za vrat in ga zadavil s preden so mu mogli to preprečiti orožniki. Nato se je dal mirno aretirati.

Samomor s pomočjo strele.

V Gruschütznu v Nemčiji je izvršil neki kmet samomor na zelo nenavaden način. Izkoristil je priložnost ob hudi nevihti in pritrdil bakrene žice na strešno anteno nad svojo hišo, ovil to žico okrog svojega telesa in se vlegel na zemljo. Strela je res udarila v anteno in je obležal kmet na mestu mrtev. Domači so po končani nevihti našli na dvorišču popolnoma zoglenelo gospodarjevo truplo.

Mali oglasi

Razno

PLAČAM

Din 6.— do 7.— za kg avtogumija. Justin Gustinčič, meh. del. Tattenbachova ulica 14. 3201

LEPI OBJEKT.

v centru mesta, blizu kolodvora, obstoječ iz velike dvorane, vrta, raznih skladišč in velikih klet, primeren za razna podjetja in dve stavbeni parceli, ugodno na prodaj. Valjak, Maribor. Kino Union. 3187

MARTIN SAFRAN.

sobo-črkoslikar, pleskar in ličar, Maribor, Slovenska ulica 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 2925

Prodaj

KOMPLETNI PLETILNI AVTOMATI ZA NOGAVICE ugodno naprodaj. Vpraša se pri Robausu, pek., Koroška cesta 24. 3096.

KNJIGA »HISTORIJA NAŠIH RATOVA« s slikami, geografskimi kartami, z opisom vseh strahot vojne od leta 1912 do 1918, ceneno na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 6010

MODERN LESTENEC

s tremi žarnicami poceni na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 6008

BRANJARILJO

na prometnem kraju oddam. Naslov v upravi »Večernika«. 3203

VELIKOPLODNE JAGODE »Rdeča kapica iz Švabske«, ukoreninjene v lončkih, oddaja vrtnarija Meljska cesta 40. 3076

Kupim

ŽELEZEN ŠTEDILNIK, dobro ohranjen kupim takoj. Naslov v upravi »Večernika«. 6009

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO, solnčno, separirano, takoj oddam. Sodna ul. 25, vrata 3. 3210

SOBO.

parketirano s posebnim vodom oddam dvem osebam z vsi oskrbo. Ogleda se od 11. do 13. ure v Sodni ulici 30. II. Oset. 3209

SOSTANOVALKO

gospodično, sprejmer oskrbo. Naslov: Strm. Krčevina. 3176

OPREMLJENO SOBO

oddam mirni osebi poceni. Po brežka cesta 21, blizu Magdalene. 3195

KRASNO SOBO

z dobro hrano oddam dvema osebam, pripravna tudi za diake. Dr. Verstovškova ulica 6. III., vrata 21. 3186

SOLNČNO SOBO.

separirano, z uporabo kopalnice, oddam eni ali dvem solnčnim osebam ali dijakom. Naslov v upravi »Večernika«. 3202

Dijaško stanovanje

DVA DIJAKA ali dijakini sprejem na stanovanje in hrano. Vrbanova ulica 28, pritličje, desno. 3208

DVA DIJAKA sprejem v vsi oskrbi v sredini mesta. Naslov v upravi »Večernika«. 3207

DIJAKA (INJO) nižjih razredov sprejme učiteljska družina na stanovanje in hrano. Naslov v upravi lista. 3154

Solske

torbice, nahrbtnike, denarnice ročne torbice itd. v veliki izbiri po nizkih cenah priporoča

Ivan Kravos, Aleksandrova 13

DIJAKINJA

višje srednje šole se sprejme pri dobri družini na stanovanje in hrano. Glasovir, vrt, kopalnica na razpolago. — Zwitter, Maribor, Stritarjeva ul. 5, prvo nadstropje. 3199

SPREJMEM DIJAKINJO. Trubarjeva ulica 9, vrata 30. 3198

DVE DIJAKINJI

ali gospodični sprejem na stanovanje in hrano. Naslov v upravi »Večernika«. 3197

BOLJŠA DRUŽINA

sprejme mlajšega dijaka (njo) na fino oskrbo. Naslov v upravi »Večernika«. 3196

DVA DIJAKA

sprejme na stanovanje in hrano uradniška družina Soba solnčna. Klavir na razpolago. Naslov v upravi. 3140

DIJAKE

sprejem na stanovanje. Mlinška ulica 10. 3206

Službo dobi

POSTREŽNICO za cel dan išče inženjer. Tezno, Maistrova ulica 3.

UČENCA

sprejme takoj tveška Albert Eccarius, urar, Maribor, Slomškov trg 5. 3205

TRGOVSKEGA VAJENCA

sprejem v trgovino s tehničnim materialom. Jos. Mo-ravec, Trg. svobode 6. 3204

Ugodna prilika za nakup.

Iz zapuščine po pok. Stampfl Amaliji bo dne 2. septembra 1933 z začetkom ob 9. uri zjutraj javna prodaja stanovanjske opreme in lepih starinskih predmetov. Pojasnila daje odvetniška pisarne dr. Muhleisna in dr. Kupnika. 3121

Stanovanjska oprema KAREL PREIS

se preseli s 1. septembrom v palačo Banovinske hranilnice

Gosposka ulica št. 36.

Cenjeni odjemalci se naprošajo, da ohranijo trdnosti naklonjenost tudi v novem lokalu. 3150